

Mark- och miljödomstolen

Klimat- och näringslivsdepartementet

Remissvar – Promemorian Snabbare processer enligt miljöbalken för att stärka det militära försvaret

Dnr KN2024/01391

Umeå tingsrätt, mark- och miljödomstolen, lämnar följande yttrande utifrån de utgångspunkter som domstolen har att beakta.

Domstolen konstaterar att förslagen innebär förhållandevis stora avvikelser i förhållande till nuvarande prövningsprocess. Avvikelserna är så pass omfattande att det kan finnas risk för att rättssäkerheten inte fullt ut kan tillgodoses vid hanteringen. De juridiska konsekvenserna av förslagen bedöms svåröverblickbara. Domstolen lämnar i det följande några exempel.

En myndighet (försvarsinspektören) som inte tidigare – i vart fall i denna omfattning – har gjort den typ av bedömningar och avvägningar som avses med förslagen kommer nu att med kort varsel få mer omfattande och komplexa arbetsuppgifter.

Beslutsmyndigheten får möjlighet att tillämpa ingripande undantag från gällande regler som påverkar besluts rättskraft, samt vilket underlag som ska finnas. T.ex. finns möjlighet att för tillsynsmyndigheten ändra rättskraftigt avgjorda villkor (10 §).

Tidsramarna för att utföra olika handläggningsåtgärder samt göra bedömningar och överväganden är snäva. Det är vidare oklart vad som händer om tidsramarna inte hålls, jfr. nuvarande system för anmälningsfrågor.

När det gäller skjutfält anges i 3 § andra stycket i förslaget att *”Om det är fråga om en verksamhet som inte har tillstånd gäller första stycket endast om verksamheten ska bedrivas på eller i anslutning till ett område där liknande verksamhet bedrivs eller har bedrivits tidigare”*. Det framgår dock inte av förordningstexten om det finns några begränsningar i fråga om hur långt tillbaka i tiden en tidigare bedriven verksamhet kan innebära att en ny verksamhet – på eller i anslutning till den tidigare verksamheten – endast kräver anmälningsplikt. Dvs. om ett skjutfält tidigare har funnits på platsen men att verksamheten sedan länge har upphört, så synes det enligt förslaget kunna medge att anmälningsplikt för ett nytt skjutfält på samma plats är tillräckligt oavsett hur lång tid som förflutit sedan den tidigare verksamheten varit igång. Det tycks inte heller krävas att det finns ett aktuellt tillstånd för den tidigare verksamheten.

Ytterligare en aspekt är eventuell påverkan på rennäringsenheten. Det framgår inte hur eller om det intresset har beaktats eller hur det ska hanteras i handläggningen. Enligt domstolens erfarenhet är dessa frågor komplicerade och tar tid i anspråk under handläggningen.

Vidare avviker förslaget gällande eventuell påverkan på närliggande fastigheter på grund av vattenverksamhet tydligt från nuvarande system (avsnitt 6.11). Det saknas en tydlig motivering till behovet av att ta bort möjligheten för tillsynsmyndigheten att förelägga den som har anmält en vattenverksamhet att söka tillstånd i de fall där påverkan kan ske på en närliggande fastighet. Konsekvenserna i hanteringen för enskilda privatpersoner eller andra som berörs av nya eller ändrade verksamheter skulle kunna bli kännbara.

Avslutningsvis innebär föreslagna övergångsbestämmelser bl.a. att äldre tillstånd under vissa förutsättningar ska gälla efter att förordningen upphört (avsnitt 6.12). Domstolen uppfattar förslaget som att eventuellt upphäva eller ändrade villkor därmed åter gäller för verksamheten, vilket i sådana fall bör förtydligas.

Umeå dag som ovan

Katarina Brodin

Detta yttrande har beslutats av chefsrådmannen Katarina Brodin efter föredragning av tekniska rådet Åsa Larsson.